Ingyenes minta • 2 oldal a 40 oldalas gyűjteményből

Libák a novemberi udvaron

Anyag, cél és feladat

A házi lúd külseje, mozgása, hangja és gondozása; Márton-naphoz kapcsolódó szokások. Cél a megfigyelés és a kulturális tájékozódás, valamint a segítőkészség átélése. Feladat: a gyermek két látható tulajdonságot megmutat, és választ egy lehetséges segítségnyújtást.

Eszköz, módszer, szervezés

Jól látható fénykép házi lúdról és vadlúdról, játékfigura, kendő, LED-lámpás. 15 perc beszélgető megfigyelés, később 10–15 perc szerepjáték. Módszer: képolvasás, összehasonlítás, rövid pedagógusi elbeszélés, dramatikus helyzet. A képeken ne csak mesefigurák szerepeljenek.

1. Mit tudunk a képből? • 5 perc

„Hol van a csőre? Hány lábát látjuk? Milyen a lábujjak közötti rész? Mivel borított a teste?” A nem látható tulajdonságot nem találgatjuk biztos tényként. A lúdat és a vadludat nem mossuk össze: a házi ludat ember gondozza, a vadludak életmódja eltérhet.

2. Márton napjához kapcsolódva • 5 perc

Röviden elmondjuk, hogy régen az ősz végi gazdasági év eseményeihez, lakomákhoz és pásztorszokásokhoz is kapcsolódott ez a nap. A libákról szóló Márton-legenda történet, nem természettudományos magyarázat. Egy helyi családi szokást is meg lehet osztani, kötelező vallási szerepvállalás nélkül. [3]

3. Mitől lesz segítség a segítség? • 5 perc

Bábunk nem tudja egyedül tartani a dobozt és kinyitni az ajtót. „Mire volna szüksége? Előbb megkérdezzük?” Két gyermek eljátssza a segítségkérést és a választ. A segítő nem veszi ki erővel a tárgyat a másik kezéből; közösen választanak megoldást.

Hagyomány vagy megfigyelés?

A régi emberek Márton-napi időjárásból is következtettek a télre. Mi ezt hagyományként említjük, majd a mai időt a saját táblánkra rögzítjük. „Egyetlen napból nem tudjuk biztosan, milyen lesz az egész tél.” A gyerekek két képet rendezhetnek: régi ünnepi szokás és mai udvari megfigyelés. [3]

Differenciálás és folytatás

Támogatás: két tulajdonság közül választás, bábos válasz. Alap: két állatképet összehasonlít és segítséget ajánl. Kihívás: elmondja, miért kérdezünk rá a társ igényére. Szabad játékban gazdaság épülhet nagy elemekből; gondozói szerepekben vízről, helyről és nyugalomról gondoskodnak.

Megfigyelés és értékelés

Figyeld, a gyermek a képből indul-e ki; különbséget tesz-e látott és hallott információ között; tud-e udvariasan kérni és nemet elfogadni. Konkrét visszajelzés: „Megkérdezted, milyen segítséget szeretne.” A segítségadás nem verseny, és nem gyűjtünk nyilvános rangsort a „legkedvesebb” gyermekekről.

[3] Magyar Néprajz VII. – Márton-napi hagyományok. Magyar Elektronikus Könyvtár: https://mek.oszk.hu/02100/02152/html/07/172.html • https://mek.oszk.hu/02100/02152/html/07/238.html

Ingyenes minta • 2 oldal a 40 oldalas gyűjteményből

Minden libának jusson hely!

Anyag, cél és feladat

Egy-egy megfeleltetés, több-kevesebb-ugyanannyi, soralkotás és egyszerű bontás tárgyakkal. Cél, hogy a gyermek cselekvéssel ellenőrizze az állítását. Alapként 6 libajelölővel dolgozunk. Minden szereplőnek egy helyet készítünk; a számjegyhasználat választható.

Eszköz és módszer

6–10 nagy papírliba vagy korong, ugyanennyi lapos „fészek”, két színes keret, lámpást jelölő háromszínű papír. 15 perc kiscsoportban, később 10 perc újrajátszás. Módszer: párosítás, becslés, ellenőrzés, önálló rendezés és társas problémamegoldás.

1. Szállást keresünk • 5 perc

Hat libát és öt fészekhelyet teszünk ki. „Jut-e mindenkinek hely? Hogyan tudjuk biztosan?” A gyerekek párosítanak, majd megállapítják a hiányt. Ők válasszanak megoldást: új hely hozzáadása vagy a feladat újrarendezése. Nem szorítunk két libát az egy helyet jelölő korongra.

2. Két udvar, ugyanaz a csapat • 6 perc

A hat libát két keretbe osztják: például 2 és 4, majd 3 és 3. Minden elrendezést visszaszámlálással ellenőriznek. „Elment valamelyik? Többen lettek?” A teljes készlet változatlansága a fontos, nem az összeadási jel írása. Több helyes elosztás is születhet.

3. Ki áll a sor elején? • 4 perc

A hat liba egy irányba néző sorba áll. Nyíllal vagy kapuval rögzítjük, melyik a sor eleje. „Tedd a kendőt az első mellé! Ki áll a harmadik mögött?” A gyermek maga is adhat utasítást. Ha megfordítjuk az egész menetirányt, újra tisztázzuk az elejét.

Lámpásminta újrajátszáshoz

Két színnel indulunk: kék–sárga–kék–sárga. A gyermek folytatja, majd szándékos hibát keres. Kihívásként kék–sárga–sárga egységet ismétel. Előbb az ismétlődő egységet mutatja meg, utána teszi hozzá a következő darabokat. A lámpások mérete azonos, hogy a szín legyen a szabály.

Differenciálás

Támogatás: három liba és három előrajzolt hely, közös párosítás. Alap: hat elem, hiány vagy többlet felismerése. Kihívás: nyolc elem elosztása többféleképpen; társ által kirakott mintasor szabályának megnevezése. Aki gyorsan végez, új feladványt találhat ki, nem pusztán nagyobb darabszámot kap.

Megfigyelés és visszajelzés

Figyeld, egyesével megfeleltet-e; végigszámlálás után tudja-e az összes mennyiséget; a sorhelyet a rögzített irányhoz igazítja-e. Visszajelzés: „Észrevetted, hogy egy libának nincs párja, és új helyet készítettél.” A téves válaszhoz térjünk vissza tárgyas próbával.